

تمرین «یک»

دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ساعت ۲۹ | ۲۳:۵۹ مهر ۱۴۰۲

است. [/۳۰ - ۱۲] هدف از این تمرین پیادهسازی الگوریتم OneRule است.

در این الگوریتم، قاعدهای ساده توسط الگوریتم ایجاد می شود که بر اساس آن، هر نمونه داده به یکی از دسته ها تعلق می گیرد. پس خروجی اصلی در این تکلیف استخراج یک قاعده تصمیم گیری است. در ادامه، به توضیح بخشهای مختلف این سوال می پردازیم:

■ پیش پردازش داده

قدم بعدی در حل سوال این است که دادهها را پیشپردازش کنید تا مشکلات موجود در آنها شناسایی و رفع شوند. این مرحله شامل بررسی و پردازش دادههای از دست رفته، مقادیر نامعتبر و همچنین دادههای عددی هستند. برای پاکسازی دادههای نامعلوم میتوانید آنها را با مقادیر مناسب مانند مینیمم یا میانگین جایگزین کنید و در صورت لزوم آن سطر را حذف کنید. همچنین در صورت لزوم میتوانید با روشهایی مقادیر عددی را نیز به اسمی تبدیل کنید. راه حل شما برای کار با ستونهایی با محتوای عددی چیست؟

• پیادهسازی الگوریتم OneRule

در این بخش از شما انتظار داریم که یک در پایتون یک کلاس به نام OneRule تعریف کنید که دارای دو تابع اصلی fit و predict و دیگر توابع است.

تابع £it: در این بخش، قاعدهها بر اساس دادههای آموزشی تولید می شوند. الگوریتم سعی می کند با تحلیل دادههای آموزشی یک قاعده ساده تعیین کند که بر اساس آن، دستهبندی موثری بر روی دادهها انجام شود. در وردی دادههای اموزش وارد میشوند و خروجی قاعده تولید شده است. به ازای هر ستون accuracy محاسبه شده را نیز گزارش کنید.

```
Algorithm 1 Rule Extraction from Training Data
 1: Input: Training data D
 2: Output: Rule R
 3: for i \in \{1, ..., n\} do
                                                                      > number of attributes
         for v \in \{1, ..., m\} do
                                                          \triangleright number of values of attribute i
                                                    \triangleright number of instances of class c in D_i
             c_i \leftarrow \mathbf{count}(D_i)
             c \leftarrow \max(c_i)
                                                                 \triangleright most frequent class in D_i
 6:
             R \leftarrow \mathbf{assign}(R, c, i, v)
                                            \triangleright assign class c to attribute i with value v
         end for
 9: end for
10: e \leftarrow \mathbf{error}(R, D)
                                                          \triangleright error rate of rule R on data D
11: Return R
                                                             > rule with smallest error rate
```

شكل 1: الكوريتم 1R

تمرین «یک»

دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۲۹:۵۹ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

تابع predict: در این تابع، دادههای تست با استفاده از قاعدههای تولید شده در تابع fit، دستهبندی می شوند. این تابع وظیفه پیش بینی دستهبندی دادههای تست را بر عهده دارد. در ورودی، داده تست و قاعده را بدهید و در خروجی امتیازهای ذکر شده اعلام شود.

■ آشنایی با داده

در این بخش، دادگان HR-Employee-Attrition.csv را تصادفی به دو بخش تقسیم کنید: ۸۰٪ برای آموزش و ۲۰٪ برای آزمایش. این تقسیم برای ارزیابی عملکرد الگوریتم One Rule استفاده می شود. داده های آموزش برای ساخت قاعده و داده های آزمایش برای ارزیابی عملکرد و دقت الگوریتم استفاده می شوند.

در پایان سوال توضیحاتی در مورد دادگان ارائه شده آورده شده است.

■ ارزیابی

در ادامه ماتریس درهمریختگی از را رسم کنید (در ادامه توضیحاتی در این باره آوردهایم) و نهایتا با استفاده از معیارهایی مانند F-score ، recall ، precision و ROC و F-score ، recall ، precision بر روی دادههای آزمایش بررسی شود. این معیارها به عنوان معیارهای ارزیابی استفاده می شوند تا دقت و صحت دستهبندی الگوریتم یا OneRule را نشان می دهد. الگوریتم یا الگوریتم یا الگوریتم عملکرد و قابلیت پیش بینی الگوریتم این الگوریتم چیست؟ آیا راهی برای بهبود محدودیتهای آن سراغ دارید؟ در گزارش شرح دهید.

ماتریس درهمریختگی یک ابزار اندازه گیری عملکرد است که در یادگیری ماشین و آمار برای ارزیابی دقت یک مدل طبقهبندی استفاده می شود. این جدولی است که پیش بینیهای انجام شده توسط مدل را در برابر برچسبهای کلاس واقعی داده ها خلاصه می کند.

جدول ۱: ساختار ماتریس درهمریختگی

		Predicted Class	
		Positive	Negative
Actual Class	Positive	True	False
		Positive	Negative
	Negative	False	True
		Positive	Negative

-

¹ Confusion Matrix

تمرین «یک»

دستياران آموزشى روشنک طالشي اميرمحمد کويشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران – دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۲۳:۵۹ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

در ماتریس درهمریختگی، ردیفها برچسبهای کلاس واقعی را نشان میدهند، در حالی که ستونها نشان دهنده برچسبهای کلاس پیش بینی شده هستند. چهار عبارت موجود در ماتریس دارای تفاسیر زیر هستند:

- مثبت واقعی ۱: مدل کلاس مثبت را به درستی پیش بینی کرد.
- مثبت کاذب 7 : مدل به اشتباه کلاس مثبت را زمانی که کلاس واقعی منفی بود (خطای نوع ^{I}) پیش بینی کرد.
- منفی کاذب^۳: مدل به اشتباه کلاس منفی را زمانی که کلاس واقعی مثبت بود (خطای نوع II) پیش بینی کرد.
 - منفی واقعی^۴ : مدل کلاس منفی را به درستی پیش بینی کرد.

دقت، یادآوری و امتیاز F1 معمولاً معیارهایی هستند که از ماتریس درهمریختگی برای ارزیابی عملکرد یک مدل طبقهبندی استفاده میشوند. آنها به صورت زیر محاسبه میشوند:

ا Precision: دقت نسبت مثبتهای واقعی به مجموع مثبتهای واقعی و مثبت های کاذب است. دقت پیشبینیهای مثبت مدل را اندازه گیری می کند. فرمول (۱) نحوه محاسبه این روش را نشان می دهد.

$$Recall = \frac{TP}{TP + FP} \tag{1}$$

دقت بر نسبت پیشبینیهای مثبتی که واقعاً درست هستند، تمرکز میکند و بینشی در مورد توانایی مدل برای اجتناب از مثبتهای کاذب ارائه میکند.

ا Recall :Recall که به عنوان حساسیت یا نرخ مثبت واقعی نیز شناخته می شود، نسبت مثبت های واقعی به مجموع مثبتهای واقعی و منفی های کاذب است. توانایی مدل در شناسایی صحیح موارد مثبت را می سنجد.

$$Recall = \frac{TP}{TP + FN} \tag{2}$$

² True Negative

¹ True Positive

³ False Negative

⁴ True Negative

تمرین «یک»

دستياران آموزشي روشنك طالشي اميرمحمد كويشپور

دكتر سامان هراتي زاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیم سال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۳

ساعت ۵۹:۲۳ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

Recall بر نسبت نمونههای مثبتی که به درستی شناسایی شدهاند، تأکید می کند، که نشان دهنده توانایی مدل برای اجتناب از منفیهای کاذب است.

■ امتیاز F1: امتیاز ۶۱ میانگین هارمونیک دقت و یادآوری است. اندازه گیری متعادلی را ارائه میدهد که هم precision و هم Recall را به طور همزمان در نظر می گیرد.

$$F1 - score = 2 \times \frac{Precision \times Recall}{Precision + Recall}$$
(3)

امتیاز precision ، F1 و Recall و Recall را در یک متریک واحد ترکیب می کند، که زمانی مفید است که توزیع كلاس نامتعادل باشد.

منحنی مشخصه عملیاتی گیرنده (ROC): یک نمایش گرافیکی است که عملکرد یک مدل طبقه بندی باینری را در آستانههای طبقه بندی مختلف نشان میدهد. نرخ مثبت واقعی ۱ را در برابر نرخ مثبت کاذب ۲ در تنظیمات آستانههای مختلف ترسیم می کند.

فرمول FPR و TPR به صورت زیر است:

$$FPR = \frac{FP}{FP + TN} \tag{4}$$

$$TPR = \frac{TP}{TP + FN} \tag{5}$$

منحنی ROC با نشان دادن اینکه چگونه عملکرد مدل با مقادیر آستانه متفاوت تغییر می کند، به ارزیابی مبادله بین مثبت واقعی و مثبت کاذب کمک می کند. ناحیه زیر منحنی (AUC-ROC) اغلب به عنوان یک متریک خلاصه برای تعیین کمیت عملکرد کلی یک طبقهبندی کننده استفاده می شود. AUC-ROC بالاتر نشان دهنده توانایی تشخیص بهتر مدل است.

ستونهای دادهی کارکنان منابع انسانی به شرح زیر است

■ Age: این ستون نشان دهنده سن کارکنان است.

¹ True Positive Rate

² False Positive Rate

تمرین «یک»

دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران – دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۲۳:۵۹ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

- Attrition: این ستون نشان می دهد که آیا کارمندی شرکت را ترک کرده است یا هنوز مشغول به کار است. این ستون حاوی مقادیر باینری مانند «بله» یا «خیر» برای نشان دادن وضعیت فرسایشی است. در این داده این ستون را به عنوان کلاس مدنظر قرار دادهایم.
- BusinessTravel: این ستون تعداد یا نوع سفرهای کاری انجام شده توسط کارمندان را نشان می دهد. شامل دستههایی مانند «غیر مسافرتی»، «به ندرت سفر کنید» یا «مکرر سفر کنید».
 - DailyRate: این ستون به نرخ یا حقوق روزانه کارکنان اشاره دارد.
- Department: این ستون بخش یا ناحیه عملکردی را مشخص می کند که کارکنان در آن کار می کنند. شامل
 بخشهایی مانند «فروش»، «منابع انسانی» یا «تحقیق و توسعه» باشد.
- DistanceFromHome: این ستون فاصله بین خانه کارمند و محل کارشان را بر حسب مایل نشان می دهد.
- Education: این ستون نشان دهنده بالاترین سطح تحصیلات است که توسط کارکنان کسب شده است. شامل مقولاتی مانند "دبیرستان"، "مدرک لیسانس" یا "مدرک کارشناسی ارشد" است.
- EducationField: این ستون رشته تحصیلی یا تخصص تحصیلی کارکنان را مشخص می کند. این شامل حوزههایی مانند "بازاریابی"، "مهندسی" یا "مالی" است.
- Environment Satisfaction: این ستون میزان رضایت کارکنان را از محیط کاری خود می سنجد. که در مقیاسی مانند ۱ تا ۵ نمره گذاری شده است که نشان دهنده سطوح متفاوتی از رضایت است.
 - Gender: این ستون نشان دهنده جنسیت کارکنان است.
- JobLevel این ستون نشان دهنده سطح سلسله مراتبی یا رتبه پست های کارکنان در داخل شرکت است. می توان آن را به صورت عددی نشان داد، مانند ۱، ۲، ۳ و
- MaritalStatus: این ستون وضعیت تأهل کارمندان را نشان می دهد، مانند «مجرد»، «متاهل» یا «طلاق».
 - MonthlyRate: این ستون به نرخ ماهانه یا حقوق کارکنان اشاره دارد.
- NumCompaniesWorked: این ستون نشان دهنده تعداد شرکت هایی است که کارمندان قبل از پیوستن به شرکت فعلی در آنها کار کرده اند.
 - OverTime: این ستون نشان می دهد که آیا کارمندان اضافه کار می کنند یا خیر.
 - PerformanceRating: این ستون نشان دهنده رتبه بندی یا ارزیابی عملکرد کارکنان است.
- WorkLife Balance: این ستون تعادل درک شده کار و زندگی کارکنان را اندازه گیری میکند. آن را در مقیاس ۱ تا ۴ نمره دادهاند که سطوح مختلف تعادل کار و زندگی را نشان میدهد.
- YearsAtCompany؛ این ستون نشان دهنده تعداد سالهایی است که کارکنان در شرکت فعلی کار کرده اند.

تمرین «یک»

دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۵۹:۲۳ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

۲۰. [۲۰۰ - PRISM] هدف از این تمرین پیادهسازی الگوریتم PRISM است.

الگوریتم PRISM یک الگوریتم است که در داده کاوی و تحلیل داده مورد استفاده قرار می گیرد. PRISM برای کشف قوانین قابل توجه و سودآور بر اساس استخراج زیرگروههای جالب از دادهها استفاده می کند.

الگوریتم PRISM با استفاده از معیارهایی مانند پوشش و اطمینان به دنبال زیرگروههایی در دادهها می گردد که دارای خواص موردنظر هستند. این الگوریتم با بهره گیری از روشهای تجزیه و تحلیل آماری و ارزیابی جوانب مختلف قوانین، تلاش می کند قوانینی را با پوشش بالا و اطمینان قابل قبول پیدا کند.

پیشپردازش داده

قبل از اعمال الگوریتم PRISM بر روی دادههای قلب و عروق cardio.csv، نیاز است دادهها را در بخش پیش پردازش تمیز کنید. این عمل شامل مراحل زیر می شود:

- حذف دادههای تکراری: در صورت وجود دادههای تکراری، آنها را حذف کنید تا دادهها به صورت منحصر به فرد باقی بمانند.
- پر کردن مقادیر از بینرفته باشند، در صورتی که برخی از ستونها دارای مقادیر ازبینرفته باشند، می توانید این مقادیر را با روشهایی مانند میانگین، مد، یا مقدار پرتکرار در آن ستون جایگزین کنید.
- تبدیل دادههای عددی به اسمی: در صورتی که دادهها شامل متغیرهای عددی باشند، نیاز است آنها را به صورت اسمی^۴ تبدیل کنید.

در پایان سوال توضیحاتی در مورد ساختار دادگان ارائه شده آورده شده است.

■ پیادهسازی الگوریتم Prism

در این بخش مانند سوال قبل، خروجی قابل انتظار کلاس Prism خواهد بود که دارای حداقل دو متد fit و متد prism و دیگر متدهای مورد نیاز است. همانطور که پیش تر توضیح دادیم در بخش پیشپردازش، داده را به دو بخش آموزش و تست به نسبت ۸۰ به ۲۰ به صورت رندوم تقسیم کنید.

² Confidence

¹ Coverage

³ Missing Value

⁴ Categorical

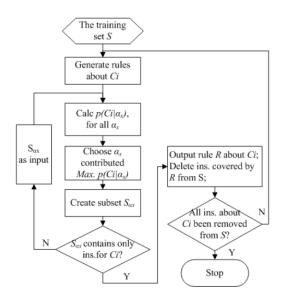
دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران – دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۲۹:۵۹ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

متد fit: در این بخش، قاعدهها بر اساس دادههای آموزشی تولید می شوند. الگوریتم سعی می کند با تحلیل دادههای آموزشی قواعدی را تعیین کند که بر اساس آن، دسته بندی موثری بر روی دادهها انجام شود. ورودی y_{train} و بردار هدف y_{train} و خروجی الگوریتم قواعد تولید شده خواهد بود.

متد predict در این متد، دادههای تست با استفاده از قاعدههای تولید شده در متد fit، دستهبندی می شوند. این تابع وظیفه پیش بینی دستهبندی دادههای تست را بر عهده دارد. در ورودی، داده تست و قاعده را بدهید و در خروجی امتیازهای خواسته شده اعلام شود.

شكل ٢: فلوچارت مربوط به الگوريتم prism

▪ ارزیابی

در ادامه ماتریس درهمریختگی را رسم کنید و نهایتا با استفاده از معیارهای Prism و OneRule را مقایسه و ROC و Prism را مقایسه کنید در چه شرایطی هر یک از این دو الگوریتم را انتخاب میکنید، در گزارش شرح دهید.

ستونهای دادگان قلبی به شرح زیر است

- Age: این ستون نشان دهنده سن افراد در مجموعه داده است.
- gender: این ستون جنسیت افراد را نشان می دهد. دارای مقادیری مانند "مذکر" و "مونث" باشد که نشان دهنده جنسیت شرکت کنندگان است.

تمرین «یک»

دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۲۹:۵۹ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

- ا height: این ستون نشان دهنده قد افراد است که معمولاً در سانتی متر اندازه گیری می شود
- weight این ستون نشان دهنده وزن افراد است که معمولاً بر حسب کیلوگرم اندازه گیری می شود.
- ap_hi: این ستون نشان دهنده فشار خون سیستولیک افراد است. فشار خون سیستولیک مقدار بالاتری است که در طول اندازه گیری فشار خون اندازه گیری می شود و فشار در شریان ها را در هنگام انقباض قلب منعکس می کند.
- ap_lo: این ستون نشان دهنده فشار خون دیاستولیک افراد است. فشار خون دیاستولیک مقدار پایینتری است که در حین اندازه گیری فشار خون اندازه گیری میشود و فشار در شریانها را زمانی که قلب بین ضربانها استراحت می کند، منعکس می کند.
- cholesterol: این ستون میزان کلسترول افراد را نشان می دهد. دارای دستههایی مانند «طبیعی»، «بیش از حد طبیعی» یا «بالا» باشد که سطوح مختلف کلسترول را نشان می دهد.
- gluc: این ستون نشان دهنده سطح گلوکز افراد است. این می تواند دارای دسته هایی مانند "طبیعی"، "بالاتر از نرمال" یا "بالا" باشد که سطوح مختلف گلوکز در خون را نشان می دهد.
 - smoke: این ستون نشان می دهد که افراد سیگاری یا غیرسیگاری هستند.
 - alco: این ستون نشان می دهد که آیا افراد الکل مصرف می کنند یا خیر.
 - فعال: این ستون نشان می دهد که آیا افراد از نظر بدنی فعال هستند یا خیر.
- cardio این ستون نشان دهنده وجود یا عدم وجود بیماری قلبی عروقی در افراد است. مقادیر دودویی مانند "۱" و "۰" دارد که "۱" نشان دهنده وجود بیماری قلبی عروقی و "۰" نشان دهنده عدم وجود آن است. که این ستون همان کلاس مد نظر ماست.

۳۰. [۱/۲۰ - ۲۰۸] هدف از این تمرین پیادهسازی الگوریتم نزدیک ترین همسایه است.

در این بخش شما میبایست به طراحی و پیاده سازی طبقه بند x-نزدیک ترین همسایه ابپردازید، همچنین دادگان ارقام دست نویس دودویی در اختیار شما قرار گرفته است. مجموعه داده ارائه شده شامل اعداد v تا v بوده که در قالب مجموعه ای از صفرها و یکها در ابعاد v در v نمایش داده می شوند.

² Digit-recognizer

¹ KNN Classifier

تمرین «یک»

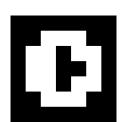
دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۲۹:۵۹ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

مجموعه دادگان

هر نمونه در مجموعه دادگان دارای ارتفاعی با ۲۸ پیکسل و عرضی با ۲۸ پیکسل، که در مجموع ۷۸۴ پیکسل است. هر پیکسل می تواند دو مقدار صفر و یک را بگیرد، شکلی که پیکسلهای دارای مقدار «۱» نشان می دهند، همان عددی است که توسط کاربر نوشته شده است و بدین صورت مجموعه دادگان آموزشی، دارای ۷۸۵ ستون است، که ستون برچسب رقمی است که توسط کاربر ترسیم شده است.

شکل ۳: نمایش عدد صفر در مجموعه دادگان

پیادهسازی

- کلاس KNN که پیادهسازی می کنید، باید حداقل دارای متدهای زیر باشد.
- 1. __init__(self, k=3)

طبقهبند KNN را با مقدار پیش فرض ۲ (تعداد همسایگان) به صورت ۳ مقداردهی کنید.

- 2. fit(self, X_train, y_train)

این متد مدل KNN را بر ماتریس مشخصه X_train و بردار هدف y_train آموزش میدهد.

3. predict(self, X_test)

این متد دادههای آزمون X_test را می پذیرد و برچسبهای پیشبینی شده را بر می گرداند.

هر گونه متد یا کلاس اضافی را که برای راه حل خود ضروری می دانید، اضافه کنید (هدف و استفاده از هر جزء اضافی را مستند کنید).

■ گزارش تفصیلی

- در قالب PDF رویکرد خود، تصمیمات طراحی، چالشهای پیشروی و راه حل اجرا شده را گزارش کنید.
 - ا تاثیر مقادیر مختلف k بر عملکرد مدل را مورد بحث قرار دهید.

-

¹ Label

تمرین «یک»

دستیاران آموزشی روشنک طالشی امیرمحمد کویشپور

دکتر سامان هراتیزاده دانشگاه تهران - دانشکده سامانههای هوشمند نیمسال اول ۱۴۰۳–۱۴۰۲

ساعت ۵۹:۲۳ | ۲۹ مهر ۱۴۰۲

• برای توضیح منطق و هدف از هر بخش در کد خود، کامنتهای معناداری^۱ ارائه دهید.

عملکرد شما بر اساس معیارهای زیر ارزیابی خواهد شد؛

- صحت و عملکرد طبقهبند KNN.
 - شفافیت و سازماندهی کد.
 - کیفیت و کامل بودن گزارش.
- نشان دادن درک تاثیر پارامترهای کلیدی، مانند ۲ در مدل خود.

بخش امتيازي (\$18+)

- دادگان ارائه شده را به تصاویر متناظر تبدیل کنید.
- پیادهسازیای برای کلاس KNN ارائه کنید که هم از تصاویر و هم از دادگان متنی برای آموزش و پیشبینی استفاده کند.
 - وشهای موجود برای ادغام اطلاعات 7 از هر دو وجه 8 برای بهبود دقت را کاوش کنید.
 - نه تنها جزئیات فنی، بلکه بینشهای بکار رفته برای طراحی فرایندهای خود را گزارش کنید.
 - در مورد چالشهای موجود در ترکیب دادههای چندوجهی و راهحلهای نوآورانه خود بحث کنید.
 - نتایج را با تجزیه و تحلیل کمی وکیفی ارائه کنید.

¹ Meaningful Comments

² Information Fusion

³ Modality